Autor Guste Santini
Ponedjeljak, 03 Prosinac 2018 11:39

Ivo Bičanić & Milan Deskar-Škrbić (2018): „MAKROEKONOMIKA I, za ekonomiste i neekonomiste s hrvatskim primjerima, Arhivanalitika.

Mala knjiga, po opsegu, koja puno govori o makroekonomici, s jedne strane, i, s druge strane, ukazuje na stanje hrvatskog gospodarstva, te, s treće strane, ukazuje na brojne praznine u dosadašnim istraživanjima stanja i kretanja hrvatskog gospodarstva budući da mnogi problemi do sada nisu razmatrani. Razlog tome valja tražiti u „nepotrebnosti“, po mišljenju naših vodećih političara, znanstvenog pristupa i istraživanja makroekonomskih problema. Odmah da kažem da je jedna od vrijednosti ovog rada u „povezivanju“ starog i uglednog ekonomiste Ive Bičanića i mladog Milana Deskar-Škrbića.

Kao što to naslov knjige sugerira knjiga je namijenjena ekonomistima i neekonomistima. Ja bih rekao ipak da je više namijenjena ekonomistima, dok se neekonomistima sugerira kako kvalifikacije naših političara znatno odudaraju od pravog stanja u kojem se nalazi gospodarstvo. Jednako tako knjiga nam nudi način kako valja sagledavati makroekonomske probleme u Lijepoj našoj. Dobro je da se knjiga temelji na pozitivnom jer samo taj i takav pristup omogućava sagledavanje pravog stanja, s jedne strane, i, s druge strane, omogućuje čitatelju da sam ugradi normativni dio, dok, s treće strane, izlaganja pokazuju kako stvari nisu tako jednostavne i kako se, bez obzira na kratki rok, moraju u interpretaciji respektirati multiplikativni učinci pojedinih varijabli. Klauzula ceteris paribus predstavlja korisno pomagalo u tumačenju odnosa pojedinih varijabli i ništa više.

U knjizi je moguće naći tumačenje cjelokupnog procesa reprodukcije u kratkom roku. Zato ovu knjigu posebno preporučam svim javnim dužnosnicima kako bi imali u vidu objektivna ograničenja koja moraju respektirati prilikom donošenja odluka. Naprosto, implicitna je pretpostavka da obnašatelji javne vlasti nemaju pravo na greške jer su njihove posljedice ograničenje, smanjenje blagostanja, za sve građane. Iz tog slijedi kako je imperativ da se razmatranje i eventualno donošenje Â bilo koje ekonomske mjere mora temeljiti na cost-benefit analizi.

Iz knjige je razvidno kako bi bilo nužno trajno izučavati odnos makroekonomije kako je tumači ekonomska teorija i ekonomske politike kako je provodi vlast. Tako bi kontinuirano izučavanje makroekonomije omogućilo stasanje novih ekonomista, s jedne strane, i, s druge strane, politika bi dobila puno precizniju dijagnozu stanja hrvatskog gospodarstva što bi joj, sa svoje strane, omogućilo donošenje primjerene terapije, politike.

Knjiga će dobro doći ekonomistima kako bi preispitali svoja razmišljanja i unaprijedili svoj analitički pristup. Navedeno sugerira nastavnicima iz markoekonomije da upute studente na još jedan koristan izvor koji im može pomoći u procesu obrazovanja.

Na žalost u knjizi nisam našao zadovoljavajući raspravu glede poreza, javnog duga i deficita. Način kako su autori pristupili interpretaciji navedenih kategorija ne uvažava činjenicu da postoji odlučujuća veza između platne i porezne bilance. Vjerujem da će u narednom izdanju ovom pitanju posvetiti potrebnu pažnju.

Na kraju valja reći da knjiga predstavlja značajno osvježenje jer povezuje ekonomsku teoriju i hrvatsku zbilju. Čitatelj se može lako uvjeriti kako funkcionira gospodarstvo i kako, ma koliko ignorirali ekonomsku znanost, bez učenja i stalnog preispitivanja spoznaja nismo u stanju naći put iz postojećeg stanja u kojem se nalazi hrvatsko gospodarstvo. Â Dragi čitatelji, vjerujem da ćete uživati u čitanju knjige Ive Bičanića i Milana Deskar-Škrbića.